

WOLFGANG SCHORLAU • **Mavi Liste**

WOLFGANG SCHORLAU 1951 doğumlu. Ticaret yüksek okulunda okurken '68 öğrenci hareketine katıldı. Uzun yıllar sanayide yöneticilik yaptıktan sonra 50 yaşında yazarlığa başladı. Başka romanları ve siyasi denemeleri de vardır, fakat başarısını polisiye romanlarına borçludur. Özel dedektif Dengler'in ilk macerası olan *Mavi Liste*'yi (2003) 2015'e kadar yedi kitap daha izledi. Aralarında 2006 Almanya Polisiye Edebiyat Ödülü'nün de yer aldığı birçok ödül kazandı. Stuttgart'ta yaşıyor.

Yazarın web sitesi: <http://www.schorlau.de/>

Die blaue Liste. Denglers erster Fall

© 2003, 2005 Verlag Kiepenheuer & Witsch, Köln

Kitabın yayın hakları Onk Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

İletişim Yayınları 2263 • Dünya Edebiyatı 225

ISBN-13: 978-975-05-1883-6

© 2016 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2016, İstanbul

DIZI YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

YAYINA HAZIRLAYAN Tamil Bora

KAPAK Suat Aysu

KAPAK FOTOĞRAFI Gerhard Richter, "Telefondaki Adam", 1965

© Gerhard Richter Images

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Ebru Aydın

BASKI ve *CLT* Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

WOLFGANG SCHORLAU

Mavi Liste

Dengler'in İlk Vakası

Die blaue Liste
Denglers erster Fall

ÇEVİREN *Hulki Demirel*

David için

Egondan vazgeç, müziğini çal ve insanları sev.

Luther Allison

Yine de yazarın her şeyden önce korkması gereken,
söyleyecek bir şeyi kalmadığında
aniden yaratıcı oluvermesidir.

Imre Kertész

İçindekiler

Birinci Kısım.....	11
İkinci Kısım.....	195
SONSÖZ	
BULMAK VE YARATMAK	329
YARDIMLAR	335
TEŞEKKÜRLER	337

Birinci Kısım

Düsseldorf, 1 Nisan 1991

Başkan gece yarısına yarım saat kala birinci kattaki çalışma odasına girdi. Kendisini emniyette hissediyordu, nihayetinde Almanya'nın en iyi korunan insanlarından biriydi. Evinin giriş kapısının önünde bir polis arabası duruyor, içinde, her yarım saatte bir evin etrafında devriyeye çıkan dört silahlı memur oturuyordu. Göreve gelmesinden kısa bir süre sonra evinin zemin katındaki pencerelere kurşun geçirmez camlar takılmıştı. Sabah yedide, Almanya Federal Polis Teşkilatı BKA'nın¹ Bonn timinden silahlı korumalar zırhlı bir BMW ile evinden alıp Lohhausen Havaalanı'na götüreceklerdi onu, Tegel Havaalanı'na indiğinde de Berlin'deki makamına kadar emniyetle ulaşmasını sağlamak için sivil polis araçlarından oluşan bir konvoy apronda bekliyor olacaktı.

Ama Berlin'deki bürosunda güvenlik önlemleri değiştirilmeden en yüksek düzeyde tutulurken Düsseldorf'taki evinin güvenlik derecesinin en yüksek düzey olan "bir"den "iki"ye indirildiğinden kimse bahsetmemişti ona. Kimin kaleminden çıktığı hiçbir zaman belirlenemeyecek bu emirle kapının önünde nöbet tutan devriye arabasındaki polislerin talimatları da, res-

1 *Bundeskriminalamt*. (Kitaptaki dipnotların tamamı çeviren tarafından yazılmıştır.)

mî iş akışı çerçevesinde değiştirilmiş oluyordu: Bundan böyle başkanın evinin karşısındaki hobi bahçeleri kontrol edilme-yecekti.

Küçük hobi bahçelerinden birindeki iki adam işte bu yüzden hiç rahatsız edilmemişti. Daha genç olan çapraz karşıdaki evi neredeyse hiç gözlerini ayırmadan dürbünle gözlüyor ve gözlemlerini diğer adama aktarıyordu. Donuk sarı saçları alabros kesilmiş, ince ama sıırım gibi ikinci adam, o anda elindeki keskin nişancı tüfeğinin üzerindeki dürbünün montajını bir kere daha kontrol etmekle meşguldü.

Başkan mavi deri kaplı, kallavi koltuğuna oturdu ve güçlü bir hareketle kendini çalışma masasına doğru çekti. Masa lambasını ve kitaplığın ahşap bir siperliğin arkasındaki ışığını yakan iki düğmeye karanlığa rağmen ulaştığında oda aydınlandı.

Haftalardır sürekli olarak zihnini meşgul eden belge yine önündeydi. Metni o kadar sık okumuşt ki neredeyse ezbere biliyordu artık. Yoğun yazıyla dolu bir metindi bu ve mavi kâğıda basılmış altı sayfadan oluşuyordu. Metni kaleme alan şahıs, sunduğu kanıtların herhangi bir yazılı yorum yapmaya gerek bırakmayacağından eminmiş gibi ne sağ ne sol tarafında boşluk bırakmıştı.

Arkasına yaslandı başkan, sağlam yapılı, uzun boylu bir adamdı, saçları alından açılmaya başlamıştı. Herkesten gizleyerek “Mavi Liste” kod adını verdiği belge sağ elindeydi, düşünüyordu.

Berlin’deki Treuhand’ın yönetim kurulu başkanlığı Detlef Karsten Rohwedder’in üstlendiği üçüncü önemli görevdi. Uzun yıllar, Şansölye Helmut Schmidt’in altında, ekonomi bakanlığının müsteşarı olarak çalışmış, sonra ciddi çabalar sonucu ikna edilerek kötü durumdaki Hoesch şirketler grubunun yönetim kurulu başkanlığına getirilmişti. Büyük çelik devinin kurtarılması ve tekrar sağlıklı çalışır hale gelmesini birkaç ay içerisinde başarmıştı, hem de bir tek işçinin işten çıkarılmasına gerek kalmadan. Helmut Kohl’un onu Treuhand kurumunun yöneticiliğine atamasının nedeni siyasi tecrübesiyle beraber bu büyük başarısıydı da.

Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nin son hükümeti, devlet mülkiyetindeki üretime yönelik kurumların, yani kamu iktisadi teşekküllerinin (KIT) tamamını bir çatı altında birleştirmeye karar vermişti. Treuhandgesellschaft, Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nin bütün KİT'lerini mülkiyetinde toplayan dev bir holding haline gelmişti. İki Almanya'nın birleşmesinin hemen ardından Federal Alman hükümeti Rohwedder'i bu süper holdingin başına geçirmişti. Başlarda Rohwedder'in aklından geçen, Hoesch Holding'in kurtarılması için uyguladığına benzer bir çözümdü. Hasta firmaları binlerce çalışanını kapı önüne koymadan sağlığına kavuşturmayı planlıyordu. İnançlı bir sosyal demokrattı ve mümkün olduğunca az çalışanla optimum işletme kârı yakalamak isteyen bazı yöneticilerin kırıp dökerek sonuca ulaşma yöntemlerinden hiç hazzetmiyordu. Rohwedder, bu tavrının kendisini de eleştiriye karşı korumasız bıraktığının farkındaydı. Treuhand'ın yönetim kurulunda oturanlar arasında, Doğulu rakiplerini pazarlarını ele geçirmek için satın almak isteyen Batılı birçok firmanın temsilcileri de vardı. Bunlar Rohwedder'in çizdiği rotanın Almanya'nın doğusunda kendilerine yeni rakipler yaratacağından korkuyorlardı. Kimse, çizgisine muhalif olduğunu başkanın yüzüne söylemiyordu ama Rohwedder otoritesinin giderek azaldığını kesinlikle hissediyordu.

Leipzig'liler birkaç hafta önce, iki sene evvel Honecker'i başlarından atmalarını sağlayan pazartesi gösterilerine tekrar başlamıştı. İnsanlar bu defa hayat şartlarının batı eyaletlerindeki seviyeye hızla eşitlenmesini talep ediyorlardı. Bu eylemler Bonn'daki şansöyelikte bir dizi telaşlı faaliyete neden oldu. Bonn'daki yüksek bürokratlardan neredeyse her gün, bu gösterilere karşı bir şeyler yapmasını isteyen telefonlar alıyordu. Bu insanlar geçmişte bir hükümeti düşürdüler, bizi de düşürmekten çekinmeyeceklerdir demişti bu bürokratlardan biri bir telefon görüşmesinde.

Masasının üzerinde duran Mavi Liste başkanı bir kere daha derin düşüncelere sevk etti. Eğer bu belgenin önerilerine uycaksa şimdi harekete geçmeliydi. Yönetim kurulunda hâlâ sö-

zünü dinletecek gücü vardı. Almanca öğretmeni bir zamanlar Shakespeare'den şu alıntıyı yapardı sıkça: "Cesaretin iyi tarafı ihtiyattır." Çok ustaca hareket etmek zorundaydı.

Düşündüğü kurgunun geniş bir uygulamasını gerçekleştirebilmek için yönetim kurulunda çoğunluğu arkasına alamayacağına farkındaydı. Sektör temsilcileri ve şansöyelik bürokratlarıyla yaptığı nabız yoklaması konuşmaları, Mavi Liste'nin öngördüğü programa karşı, Doğu'daki firmaların yaşamasını sağlamanın tek yolu bu program olsa bile, kararlı bir muhalefet gösterileceğinin sinyallerini vermişti. Heyete bir deneme programını hayata geçirmeyi önerecekti: Az sayıda firmayla, belki sadece Mavi Liste'de önerilen otuz işletmeyle, bir deneme yapmalıydı Treuhand, eğer başarılı olunursa, ki başkanın bundan zerre kadar şüphesi yoktu, denemenin kapsamı genişletebilirdi.

Şimdi daha rahat bir nefes aldı. Bu şekilde hallolabilirdi sorun. Listeyi eline aldı, bir kere daha dikkatle okudu. Son sayfayı masaya bırakırken, binlerce çalışanı işsizlik ve göç etme mağduriyetinden kurtarabileceğinden bir kere daha emin olmuştu.

Ama acele etmeliydi. Hiç vakit kaybetmeden, derhal, toplantı için karar taslağını dikte ettirmek istiyordu. Kafasının içinde ilk cümleleri bir araya getirirken küçük kayıt aygıtına bakındı ve aradığını, arkasındaki metal kitap rafında buldu. Ayağa kalktı, gülümsüyordu ve umutlu görünüyordu; Mavi Liste elinde kitaplığa doğru ilerledi ve bu sırada çalışma odasının penceresine sırtını dönmüş oldu.

Suikastçılar, Rohwedder'in evine mesafesi yüz metre kadar bile olmayan, etrafı tel örgüyle çevrili bir hobi bahçesinde saatlerdir bu ânı bekliyorlardı. Akşamüstü ortaya çıkmışlar, miskin adımlarla küçük bahçelerden oluşan yeşil alana gelmişlerdi. İki soğuk tutucu çantada birkaç kutu bira ve Borussia Dortmund maçını radyodan dinleme beklentisiyle donanmış, keyifli bir cumartesi geçirmek isteyen iki kişi izlenimi uyandırıyorlardı. Halbuki çantalarda bira değil, bir NATO keskin nişancı tüfeği ve havluyla sarılmış dürbünü vardı. İki adamdan he-

nüz otuzunu geçmemiş görünen daha genci, olası ilkbahar yağmurlarına karşı korumak için PVC dosya poşetine yerleştirdiği eylemi üstlenme yazısını, kulübenin küçük terasından hiç konuşmadan içeri taşıdığı kamping sandalyesinin yanına bıraktı. Daha yaşlı ve daha sportmen görünen diğeri çantaları açmış ve tüfeği monte etmişti. Çok az konuşuyordu. Yazının konulduğu yeri kontrol etti. Yazıyı okumaması genç olanı rahatsız etti, metni beğenene kadar mektup bloğunun başında boşuna mı saatlerce oturup kafa patlatmıştı? Kamping sandalyesinin üzerinde hiç hareket etmeden büzüşmüş oturan daha yaşlı suikastçı şimdi de ona dürbünle başkanın evini gözleyip gördüklerini kendisine fısıldamasını emrediyordu.

Ancak başkanın çalışma odasının ışığı yandığında harekete geçti sarı kafa, kamping sandalyesinin üzerine çıktı ve tüfeğin dürbününden karşıdaki eve baktı. Dürbündeki görüntünün grenli ışığı başkanla suikastçı arasında tuhaf bir mahremiyet oluşturmuştu. Rohwedder'in gömleğinin çizgili dokusunu bile ayırt edebiliyor, elinde tuttuğu bir kâğıdı okurken alındaki kırışıklıkların nasıl önce gerilip daha sonra tekrar gevşediğini görebiliyordu. Nişan hattının diğer ucundaki adam kitaplığa doğru yürümek üzere ayağa kalktığında, katili sırtındaki bir noktaya nişan aldı, tam bu noktaya nişan almasını öğretmişlerdi ona. Mermi başkanın nefes ve yemek borularını ve aortunu parçaladı, belkemiğini un ufak etti. Daha gövdesi yere çarpmadan ölmüştü adam.

Sarı kafa kamping sandalyesinin üzerinde duruyordu hâlâ. Hassas dürbünden başkanın karısının koşarak odaya girişini takip etti, bir kere daha ateş ederek onu da kolundan vurdu. Kadın odadan kaçtıktan sonra silahı bir kere daha doğrultup nişan aldı ve bir mermi de kitaplığa yolladı. Ve ardından indi taburenin üzerinden. Genç suikastçı üç boş kovana topladı, kamping sandalyesinin minderinin üstüne, düzenli bir şekilde yan yana dizdi. Artık önceden planladıkları yoldan suç mahallini terk edebilirlerdi.